

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

347. An Confessarius Regularis Monasterii Monialium, ut ingrediatur in casibus necessariis intra ejus septa, egeat non solum licentia sui Praelati, sed etiam Episcopi? Et notatur, quod Declaratio ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76429)

dispensationem super pœnis, sententiis, votis, & iuramentis; & denique in eorumdem Monasteria ingressum. De illis omnibus, excepto prædicto ingressu, nihil occurrit dicendum, quiddam enim dictum est de Confessario Regulari in Regulares, illud etiam dictum habeas de eodem Regulari in Moniales; communicat enim hic in privilegiis cum alio: imò aliquid amplius habet in Ordine Minoritarum, ut declarat Capitulum Generale Albense, teste Roderico tom. 1. q. RR. 7. 19. art. 2. hoc statuto, Vniuersi Confessores Monialium nostræ familiæ habeant præsentem decreto semper actiuam auctoritatem Prælatorum super Moniales quoad casus, & sententias, habeantque similiter Guardiani, ac Vicarij Guardianorum in eorum absentia. Quibus manifestè constat Confessarium Monialium habere iure ordinario facultatem absoluedi, & dispensandi in casibus, & sententiis in prædicto Ordine referatis. Ita Bruno; cui adde Sorbum in suis annotat. ad Compend. Mendic. verb. Moniales, Azor. part. 1. lib. 13. cap. 9. §. 2. & Campanil. in diuersor. iur. Canon. lib. 16. rubr. 1. 2. n. 53.

5. Sed hi scripserunt ante Bullam Gregorij XV. quod non fecit Pater Bruno, & idèd contra illum assero, quod quamuis ante Constitutionem Gregorij XV. editam 5. Februarij 1622. quæ incipit, *infirmabili*, Confessarij quidem Monialium locorum Ordinariis subiectarum deberent approbari ab ipsis Ordinariis; Confessarij verò Monialium subiectarum Regularibus à Prælati propria Religionis, tanquam Ordinariis ipsarum Monialium: in præsentem tamen omnes confessarij tam ordinarij, quam extraordinarij quorumcumque Monialium, etiam Regularibus subiectarum, debent approbari ab ordinario loci: idque ex citata Constitutione Gregorij XV. quæ quoad hoc sic habet, Confessores verò siue Regulares, siue sæculares, quomodocumque exempti, tam ordinarij, quam extraordinarij ad confessiones Monialium, etiã Regularibus subiectarum, audiendas, nullatenus deputari valeant, nisi prius ab Episcopo Diœcesano idonei iudicentur, & approbationem, quæ gratis concedatur obtineant.

Sup. hoc in Ref. præterita §. 2. ante mediũ, vers. vbi & infra in Ref. 348. §. Regulares

Sup. hoc in Ref. 1. not. præterita §. 2. ad mediũ, & in Ref. 2. §. Regularem. Et pro contento in hoc §. Verum tamen, in §. 1. not. præterita post mediũ, à veri. & infra in R. 248. §. Et notat.

Sup. hoc supra in Ref. 344. & 345. prope finem vers. quin vigore & infra in R. 348. §. Superiores,

6. Vbi notandum, ad audiendas confessiones Monialium modo non sufficere, quod sacerdos siue Regularis, siue sæcularis, sit generaliter approbatus ab Episcopo ad confessiones personarum sæcularium audiendas, sed egeat quoad hoc speciali approbatione: idque ex declaratione Sacræ Congregationis Concilij, quæ etiam declarauit Regularem approbatum ab Episcopo ad audiendas confessiones Monialium vnius Monasterij, nequaquam ceteri approbatum ad audiendas confessiones Monialium alterius Monasterij, vt videre est in tom. 4. Bullarũ post Const. 18. Greg. XV. 7. Verum tamen est, quod confessarij Monialium exemptarum tam ordinarij, quam extraordinarij præsentari debent à proprijs Prælati Regularibus, ad effectum vt modo dicto approbentur ab ordinario: Vnde inferit Tamburinus n. 16. de iure Abbatissarum. q. 3. n. 3. non subsistere, quod ait. Nald. verb. Monial. n. 2. Monialibus etiam exemptis assignandum esse Confessarium extraordinarium ab Episcopo loci: si quidem teste Zipeo. 3. de iure Pontificio nouo n. 3. extat in contrarium quædam declaratio Sacræ Cong. qua decisum est huiusmodi assignationem faciendam à Prælato Regulari, cuius iurisdictioni subsunt dictæ Moniales, licet alias indigeant approbari ab ordinario, vt iam dictum est.

8. Quin vigore citatæ Constitutionis Greg. XV. neque ipsi Prælati Regulares absque ordinarij approbatione audire possunt confessiones Monialium sibi respectiue subiectarum: cum olim possent, & ipsi illas audire, & alios approbare ad illas audiendas. Ita declarauit Sacra Congregatio Concilij. vbi supra,

addens confessiones à dictis Prælati auditas siue præfata approbatione. esse nullas, & irritas. Et hæc omnia docet Pellizzarius de Monialibus cap. 10. sect. 3. subsect. 1. quest. 1. n. 163. Tamburinus de iur. Abbatissarum d. 16. quest. 2. num. 3. Bordonus in Consil. Reg. 1. ref. 5. num. 1. & alij.

9. Notandum est tamen, Doctores Hispanos asserere supradicta nõ procedere in Regnis Hispaniarum. Vnde Nicolaus Brauus in tract. Monast. cap. 23. n. 11. sic ait. Neque etiam obstat Constitutio quædam Gregorij XV. quæ incipit, *Infirmabili*, &c. expedita anno 1622. circa gubernium Monialium, & deputacionem Confessorum, diuersimode valde disponens. Nam ob ingentia incommoda inde emergentia; atque etiam instante Rege Hispaniarum Philippo IV. suspensio fuit omnino eius exequutio ab Urbano VIII. anno 1625. & suspensionis effectus commissus Illust. Nuntio Hispaniæ Iulio Sacchetto à quo tunc solemnitè, & iuridicè facta est Matriti die 21. Aprilis eisdem anni, cuius authenticum instrumentum habuimus, quia & prædictæ causæ Religionis nomine, inter alios Prælatos, iisdem tempore, & loco aliquam gestimus partem, dum Abbatis munere fungeremur in nostro Matriti cœnobio. Hucusque Brauus.

10. Sed vt verum fatear, inuenio Leandrum Doctorem Hispanum, & qui in Hispania scripsit tom. 1. de Sacram. tract. 5. disp. 11. §. 46. adducere Constitutionem Gregorij XV. tamquã in Hispania existentem in vigore, & nullam facere mentionem de supplicatione Regis quam supra adducit Brauus; & ideo me remitto veritati, & praxi Hispaniæ. Vide etiam contra hunc prater Doctores citatos, Bossium de Inobedi. s. Etione 3. casu 2. §. 3. n. 74.

RESOL. CCCXLVII.

An Confessarius Regularis Monasterij Monialium, vt ingrediatur in casibus necessarijs intra eius sepa egeat non solum licentia sui Prælati, sed etiam Episcopi?

Et notatur, quod declaratio secunda Sacræ Congregationis contenta in textu huius Resolutionis non comprehendit Superiores Regulares, quia ibi in casibus necessarijs auctoritate propria, & officio sine ulla Episcoporum licentia possunt ingredi sepa Monialium, sed tantum loquitur de Confessarijs, seu alijs ministris. Ex p. 1. o. r. 16. & Misc. 6. Ref. 43. aliis 42.

§. 1. Communiter Doctores asserunt, facultatem ingrediendi Monasteria Monialium Regularibus subiectarum ad eorum Prælatos superiores spectare, non autem ad Episcopum, vel eius Vicarium.

2. Probatur hæc opinio, quia illorum est, hæc licentiam, & facultatem concedere, quorum est clausuram Monialibus indicere, & quorum est Moniales ad clausuram cogere, sed indicere clausuram Monialibus, & cogere illas ad eam est eorum, qui præsentunt, vt colligitur apertè ex cap. Periculoso, §. ultimo de statu regular. in 6. ibi, Patriarchis, Primatibus Archiepiscopis, & Episcopis mandamus, quatenus eorum quilibet in Ciuitate, ac Diœcesi propria in Monasterijs Monialium, sibi ordinario iure subiectis, sua, in his verò, quæ ad Romanam immediate spectant Ecclesiam, Sedis Apostolicæ auctoritate inspectant Ecclesiam, Sedis Apostolicæ auctoritate: Abbates verò, & alij tam exempti, quam non exempti Prælati Ecclesiarum, Monasteriorum, & Ordinum quorumcumque in Monasterijs huiusmodi sibi subiectis, de Monialibus includendis, quam commode poterunt, providere procurent, ergo facultatem ingrediendi Monasteria Monialium in eis

sibus necessitatis concedere valent, & debent Generales, Provinciales, & Prælati Conuentuum in Monasteriis, quæ Regularibus subiecta sunt.

3. Probatur secundo hæc opinio ex verbis Concilij Tridentini, *sess. 25. c. 5.* requiruntis disunctæ uel Episcopi, uel Superioris licentiam, ibi, sine Episcopi, uel Superioris licentia in scriptis obtenta; Et infra, dare autem Episcopus, uel Superior licentiam debet in casibus necessariis, non quasi uellet Episcopum, uel Regularem Prælatum in quolibet Monasterio potestate gaudere concedendi has licentias, sed Episcopum in Monasteria sibi, uel Sedi Apostolicæ subiecta, Regularem uero Prælatum in Monasterium suæ iurisdictionis. Alioquin eodem modo dici posset, Regularem Prælati licentiam sufficere in Monasterio, Episcopi, quia etiam ibi posset applicari disunctiua lectio. Sicut ergo ibi nihil potest Prælati, quia non est ibi Superior, &c. debet intelligi respectiue; ita Episcopus ex vi Concilij nihil potest in hac parte circa illa Monasteria sibi non subiecta, quia disunctiua illa debet intelligi cum partitione accomodata, alias posset Episcopus concedere hanc licentiam, renouente Prælati Religionis, quod est contra debitum ordinem, iuxta exemptionem, quam Concilium in hac parte tollere noluit, nam id eod addidit illam particulam, uel Superioris. Per quam etiam significauit, non esse factis esse Episcopum nisi sit Superior Monasterij ad hanc licentiam dandam, è contrario uero, Superiorem sufficere, ut declaratum est. Confirmatur, nam concilij mentem declarauit apertissime Pius in sua Constitutione; Et si Mendicantium Ordines, anno 1567. 17. Kalend. Iunias Pontif. ann. 2. Cùmque, inquit §. 7. inhonestum sit, quemlibet in alienam messem falcem inicere, cùmque Monialium Monasteria, non nisi de Episcopi, uel Superioris licentia, & in casibus necessariis aliquis ingredi præsumat *in sess. 25. cap. 5.* prohibetur; hoc tantum in illis Monasteriis locum habere uolumus, quæ Ordinariis ipsi pleno iure subiunt; in quibus casibus necessariis ipsi dare licentiam possunt, non tamen in aliis Monasteriis, Pergit deinde prohibere Episcopis omnem omnino superioritatem, & iurisdictionem in eiusmodi Monasteria, eorumque Moniales. Quæ uerba ad eam claram sunt, ut nullo indigeant interprete: quare mirum non est si deinde Sacra Congregatio Cardinalium Tridentini Interpretum ita definiat, ut infra uidebimus. Vnde hæc sententiam ex Suarez, Sanchez, & Nauarro, Barbosa, Bonacina, Azorio, Llamas, Rodriguez, Peguino, & aliis docet Tamburinus *de iure Abbatissiarum disput. 2. quest. 1. numer. 4.* quibus ego addam plures alios, & in primis agmen ducant duo uiri doctissimi, & amicissimi Reuerendissimi Candidus Magister Sacri Palatii *tom. 2. disp. 5. art. 3. dist. 1.* & Pater Lezana *in Summa, tom. 3. uerb. clausura n. 24.* Idem docet Gibalinus de *Clausura Sanctimonialium, disput. 1. capit. 4. §. 3. numer. 6.* Pellizzarius de *Monialibus, cap. 5. sect. 3. quest. 32. numer. 146.* Antonellus *tract. de Regim. Eccles. Episc. tom. 2. lib. 7. cap. 5. num. 10.* Ventriglia *in praxi, titul. de clausura Monialium, annot. §. 2. n. 17.* Campanili *in diuers. iur. can. Rubr. 12. cap. 16. numer. 31.* Eligius Balleus in *Floribus Theolog. uerb. clausura n. 9.* Hieronymus Rodriguez, *in Compend. resol. 26. num. 8.* Villalobos *in Summa tom. 2. tract. 35. difficult. 46. n. 3.* Castris Palauis *3. tr. 16. disp. 4. n. 10. §. 1. n. 1.* Et ita supradicti Doctores testantur declarasse Sacram Congregationem sub his uerbis: Sacra Congregatio Cardinalium Concilij Tridentini Interpretum censuit, licentias ingrediendi intra septa Monialium ex uera tantum necessitate concedendas, quoad Monasteria Regularibus subiecta, pertinere tantum ad ipsos Superiores Regulares. Et ego testor, hanc declarationem typis impressam uisisse Romæ in Ty-

pographia Camerali sub anno 1610. & dicitur emanasse a Sacra Congregatione Episcoporum sub die 29. Iunii 1596. ut patet apud Bellarminum *in sess. 25. c. 5. Concil. Trident.*

4. His tamen non obstantibus, dicendum uideatur, licentiam ingrediendi Monasteria Monialium Regularibus subiectarum, dandam esse ab Episcopo, & a Superiore Monasterij, & ita tradit nouissime Pax Iordanus *in uer. Elucubrati, tom. 2. libr. 7. titu. 12. num. 43.* & Gauantus *uerb. Monialium clausura, in addit. n. 1.* Hæc alia declaratione eiusdem Congregationis Cardinalium sub die 13. Nouembris 1610. facta uerbo cum Sanctissimo, tenoris sequentis, sacra Congregatio facultate sibi a Sanctissimo attributa; statuit & decreuit, ut deinceps intra huiusmodi septa nemo ingredi audeat, nisi licentiæ in casibus necessariis concedendæ, nedum a Superioribus Regularibus dictorum Monasteriorum, sed etiam a locorum Ordinariis obtentæ fuerint, non obstantibus quibuscumque contrariis legibus, statutis, consuetudinibus, etiam immemorabilibus.

5. Quid ego sentiam dicam breuiter. Prima declaratio Sacre Congregationis uideatur mihi magis conformis uerbis Concilij, & Bullæ Pij V. ac ualidissimis rationibus; & communi calculo Doctorum firmata. Verum quia secunda declaratio emanauit ex facultate Pontificis, non audeo ab illa discedere, licet Regulares asserant, uictimam hanc declarationem non fuisse uel receptam: Sed hæc responsio Romæ non admittitur per ea, quæ alibi adnotauimus. Nota uero, quod dicta uictima declaratio de 1610. non comprehendit Superiores Regulares, quia tantum loquitur de Confessariis, seu aliis Ministris; & id eod isti in casibus necessariis ingrediuntur intra septa Monasterij, ex officio, & auctoritate propria, sine ulla Episcoporum licentia, & ita hic Romæ practicatur, ut testati sunt mihi Patres Dominicani, & de Obseruatiâ. Et hoc latè probauit suis diebus in quodam Responso noster doctus, & amicissimus Pater Vericelli.

R E S O L. CCCXLVIII.

An Episcopi, uel Monialium Superiores possint ultra licentiam vicem concedere Monialibus subditis Confessariis extraordinariis?

Et an Superiores Regularium non possint suis Monialibus deputare Confessarios ordinarios, nisi prius sint ab Episcopo approbati?

Sed difficultas est, an tempore Iubilæi Moniales possint sine licentia Episcopi, uel Superioris Regularis confiteri cum quocumque Sacerdote approbato?

Et an Episcopus possit dare Confessorij Monialibus subiectis Regularibus, quæ nullaratione induci possunt, ut suis Regularibus peccata confiteantur?

Et aliquæ Declarationes Congregationis Concilij adducuntur pro aliis diuersis casibus & Confessariis Monialium, Ex p. 6. tr. 8. Milc. 3. Ref. 28.

§. 1. **D**E hoc casu olim interrogatus fui, & negatiue uideretur respondendum ex Gauantio *in Manuali Episc. uerb. Monialium cura spiritualis*, ubi refert decem Confessarios extraordinarios non esse assignandos pro particulari Moniali, sed in communi, & Leo Zambellus *in Repertorio Morali, uerb. Monialis, num. 21.* sic ait. Non potest Prælati assignare particulari Moniali particularem Confessarium extraordinarium, quia omnes debent stare communi. Sed his non obstantibus affirmatiue sententiæ adheret nouissime Franciscus Bordonus in *Consiliis Regularium ref. §. 9. 1. n. 1.* quia in Decreto Concilij Tridentini *sess. 25. cap. 1.* nulla continetur prohibitio, sed tantum præceptio